

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9402 af 22/04/2024 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - kommuner - rimelig tilpasning - sagsbehandling - ej medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-55790

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - kommuner - rimelig tilpasning - sagsbehandling - ej medhold

J.nr. 21-55790

En mand klagede på vegne af sit barn (klager) over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at en kommune (indklagede) ikke stillede et inkluderende skoletilbud til rådighed for klager, og at sagsbehandlingstiden i forbindelse med skoleindskrivningen havde været for lang.

I forhold til skoletilbuddet havde kommunen oplyst, at barnet ikke trivedes i almenklassen på distriktsskolen, og at barnets tilpasningsforanstaltninger alene kunne tilgodeses i et specialtilbud. Desuden havde kommunen indskrevet barnet i distriktsskolen, imens en PPV skulle udarbejdes, og havde i vidt omfang inddraget barnets forældres ønsker i forhold til, hvilken skole barnet skulle indskrives i. På den baggrund og med henvisning til de øvrige oplysninger i sagen, vurderede nævnet, at der ikke var påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at barnet var blevet behandlet ringere.

Klager fik derfor ikke medhold i denne del af klagen.

I forhold til sagsbehandlingstiden vurderede nævnet også, at der ikke var påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at barnet var blevet ringere behandlet end andre. Kommunen havde oplyst, at barnets forældre havde tilkendegivet, at barnet ikke ville blive afleveret på distriktsskolen, før der var enighed om rammen for barnets undervisning. Efter kommunen blev opmærksomme på, at barnet ikke var blevet indskrevet på distriktsskolen, traf de afgørelse herom. Kommunen erkendte desuden, at sagsbehandlingstiden havde været for lang.

Klager fik derfor heller ikke medhold i denne del af klagen.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at klager ikke fik stillet et inkluderende skoletilbud til rådighed.

Klagen angår desuden forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med sagsbehandlingstiden for klagers indskrivning på distriktsskolen i den indklagede kommune.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var ikke i strid med handicapdiskriminationsloven, at indklagede kommune ikke gav et inkluderende tilbud til klager.

Den indklagede kommune har ikke handlet i strid med handicapdiskriminationsloven i forbindelse med sagsbehandlingstiden ved indskrivningen af klager.

Sagsfremstilling

Klager, der er født i 2007, blev diagnosticeret med infantil autisme i 2011. Det indebærer blandt andet, at han ikke er i stand til at gennemføre en fuld skoledag.

Fra 2014 til 2020 gik klager på sin daværende distriktsskole i en fleksibel støtteordning, BUF-flex. I maj 2020 traf indklagede kommune afgørelse om, at klager skulle visiteres til indklagede kommunes mest specialiserede tilbud for elever med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Det skete uden forældrenes samtykke.

Klagers forældre klagede over afgørelsen, og hjemtog undervisningen af deres søn, imens sagen blev behandlet ved Klagenævnet for Specialundervisning.

Den 22. april 2021 traf Klagenævnet for Specialundervisning afgørelse om at hjemvise indklagede kommunes afgørelse, da den pædagogisk-psykologiske vurdering (PPV) fra april 2020 ikke i en tilstrækkelig grad belyste klagers aktuelle vanskeligheder og behov i forhold til et specialundervisningstilbud. Af afgørelsens begrundelse fremgår følgende:

”Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Klagenævnet for Specialundervisning vurderer, at sagen skal hjemvises til fornyet behandling, da [indklagede kommune] ikke har haft tilstrækkelige oplysninger om [klagers] vanskeligheder og dermed hans nærmere undervisningsbehov til at træffe afgørelse i sagen.

Vi er enige i, at [klager] ikke kan inkluderes i almenklassen på [daværende distriktsskole]. Det fremgår af sagen, at [klager] ikke deltager i den fælles undervisning eller er inkluderet i det sociale fællesskab i almenklassen på trods af massiv støtte.

Vi kan samtidig ikke ud fra sagens akter vurdere, om [klagers] undervisningsbehov kan tilgodeses på [specialskole], eller om [klager] bør henvises til andet specialundervisningstilbud, eventuelt en specialklasse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at den pædagogisk-psykologiske vurdering (PPV) fra april 2020 ikke i tilstrækkelig grad belyser [klagers] aktuelle vanskeligheder og behov i forhold til et specialundervisningstilbud. Det kan således ikke tydeligt ses, i hvor høj grad [klager] er udfordret af sin autismspektrumforstyrrelse, og der foreligger ligeledes ikke en beskrivelse af [klagers] aktuelle kognitive funktionsniveau og behov ved indlæring.

Vi lægger også vægt på, at:

- Skolen oplever [klager] som overstimuleret og belastet af skolens rammer. [Klager] er ikke i trivsel, og skolen mangler specialpædagogiske kompetencer til at varetage og tilrettelægge [klagers] undervisning.
- Udviklingsbeskrivelsen fra 2019 indikerer, at [klager] fremstår med et funktionsniveau som et markant yngre barn og i skolesammenhæng ikke fremstår med progression i sit funktionsniveau siden undersøgelsen i 2017.

- Til trods for korte skoledage fra kl. 8 til 12 samt 1: 1- undervisning igennem hele skoledagen ses [klager] ikke med tydelig progression hverken sprogligt, fagligt eller inden for samspil med andre børn i skoleregion.
- [Klager] har diagnosen infantil autisme. Han er senest blevet kognitivt testet i forbindelse med skolestart i 2014.

Hvad skal kommunen gøre

For at vi kan vurdere sagen, skal der udarbejdes en ny pædagogiskpsykologisk vurdering (PPV). Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) skal derfor udarbejde en opdateret PPV, som indeholder en aktuel og grundig beskrivelse af [klagers] samlede vanskeligheder, ressourcer og behov i et undervisningstilbud.

PPV'en skal forholde sig til de faglige vurderinger og beskrivelser, som er på sagen fra eksempelvis psykiatrien samt inddrage skole, støttepersoners

og forældres udsagn. Relevante fagpersoner og tests som fx en kognitiv test skal ligeledes inddrages ved udarbejdelsen, således at det sikres, at det samlede billede af [klagers] vanskeligheder, ressourcer

og aktuelle behov i et specialundervisningstilbud bliver beskrevet.

...”

Den 26. maj 2021 oplyste klagers forældre indklagede kommune om, at de ikke længere ville hjemmeundervise klager.

Den 5. juli 2021 sendte den indklagede kommune et høringsbrev til klagers far om, at indklagede kommune påtænkte at træffe en midlertidig afgørelse om at indskrive klager i specialskolen, indtil der blev truffet en afgørelse efter udarbejdelsen af en ny PPV. Klagers forældre var uenige i, at klager skulle indskrives i specialskolen.

Den 27. august 2021 sendte indklagede et brev til klagers forældre, hvoraf det blandt andet fremgik, at klager kunne blive indskrevet på klagers distriktsskole i en BUF-flexordning, imens den nye PPV blev udarbejdet. Den 2. september 2021 gav klagers far udtryk for, at han ønskede, at klager skulle indskrives på distriktsskolen.

Af indklagede kommunes brev af 7. december 2021 fremgår det, at klagers forældre havde været i kontakt med distriktsskolen, men at de ikke fandt tilbuddet herfra tilstrækkeligt. Indklagede kommune foretog også en partshøring af klagers forældre om, at de påtænkte at træffe afgørelse om at indskrive klager i distriktsskolen. Klagers forældre modsatte sig ikke indskrivningen af klager i distriktsskolen, men de ønskede en formel beskrivelse af støtterammen og skoletilbuddet.

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 12. december 2021. Klagen er indbragt af klagers far på vegne af ham.

Klager fremsatte i klagen en påstand om betaling af en godtgørelse på et beløb mellem 50.000 kr. og 80.000 kr.

Den 17. december 2021 traf indklagede kommune afgørelse om at indskrive klager i distriktsskolen med virkning fra den 3. januar 2022. Af afgørelsen fremgår blandt andet:

”...

Jeg er som teamleder for [afdeling] blevet opmærksom på, at der i forlængelse af jeres møde med [distriktsskole] i oktober ikke er foretaget en skoleindskrivning af jeres barn, [klager].

Jeg kan forstå, at det skyldes, at I ikke har kunne nå til enighed med skolen om præmisserne for [klagers] skolegang, særligt omfanget og indholdet af støtte. I situationer, hvor der ikke er udsigt til enighed, må der inden for en rimelig tid træffes beslutning i forhold til jeres barns fortsatte skolegang. Dette er særligt med henblik på at få udfærdiget en aktuel PPV, således [klagers] specialpædagogiske behov kan blive klarlagt.

Jeg bad derfor om jeres eventuelle bemærkninger til sagen den 7. december 2021, som kunne indgå i min vurdering. På baggrund af jeres bemærkninger og gældende lovgivning træffer jeg hermed nedenstående afgørelse:

Afgørelse

Der træffes herved afgørelse om, at [klager] skal indskrives på sin distriktsskole, jf. i folkeskolelovens § 36, stk. 2, 2. pkt., per 3. januar 2022.

Begrundelse

Det fremgår af tilbagefaldsreglen i folkeskolelovens § 36, stk. 2, 2. pkt., at et barn optages i skolen i det distrikt, hvor de bor eller opholder sig.

Tilbagefaldsreglen om indskrivning af børn i distriktsskolen er gældende både ved skolestart i 0. klasse og ved skoleskift senere i skoleforløbet.

I bemærker i jeres høringssvar af 14. december 2021, at I ikke modsætter jer, at [klager] indskrives i distriktsskolen. I tilkendegiver dog, at I ønsker et skråddersyet tilbud til [klager], da [distriktsskolens] interne undervisningsmiljø kaldet [navn] ikke vil være nok til [klager]. I beskriver ligeledes, at I ønsker en formel beskrivelse af støtterammen og skoletilbuddet, samt klagevejledning.

Jeg har inddraget jeres bemærkninger i min vurdering, ligesom jeg har lagt vægt på, at [klager] på nuværende tidspunkt har været uden et undervisningstilbud, siden I den 26. maj 2021 hvor I meddelte forvaltningen, at I ikke længere ønskede at hjemmeundervise [klager]. Jeg vurderer derfor, at det er en forudsætning for opfyldelse af undervisningspligten, at han indskrives på distriktsskolen.

Jeg har desuden lagt vægt på, at forvaltningen i henhold til afgørelsen fra Klagenævnet for Specialundervisning af 22. april 2021 skal foretage en genbehandling af sagen på baggrund af en ny og opdateret PPV. En skoleindskrivning på distriktsskolen vil således bidrage til at sikre, at der udarbejdes en aktuel og grundig PPV på baggrund af observationer i et skolemiljø, således [klagers] specialpædagogiske behov kan blive klarlagt.

Efter en konkret vurdering af sagens omstændigheder har jeg derfor besluttet, [klager] skal indskrives på sin distriktsskole, [distriktsskole] pr. den 3. januar 2022.

Beslutningen træffes i overensstemmelse med folkeskolelovens § 36, stk. 2, 2. pkt., hvorefter det er barnets bopæl, der er afgørende for, hvor barnet skal gå i skole, hvis ikke forældrene er enige om andet.

Jeg vil sende skolelederen for [distriktsskole] kopi af afgørelsen med henblik på at sikre varetagelse af de praktiske forhold vedr. [navn] og BUF-flex, samt undervisningsform for skoleeleverne i det nye år på baggrund af den seneste udvikling i smittespredning.

...”

Af mail af 17. februar 2022 fra skoleinspektøren fra distriktsskolen til klagers far fremgår blandet andet:

”...

- [Navn] og jeg har - indtil videre dog uden held - været i dialog med stort samtlige institutioner, organisationer og aktører i [by] vedr. at finde den rette person, der kan varetage undervisningen af [klager] her på [distriktsskole].

Vi arbejder dog i disse timer og dage videre med indsatsen og vender retur primo uge 8 med et forhåbentlig konkret forslag til en professionel løsning.

...”

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at han er blevet forskelsbehandlet på grund af handicap i forbindelse med, at indklagede kommune ikke har tilbudt et relevant inkluderende skoletilbud.

Klager gør desuden gældende, at han er blevet forskelsbehandlet på grund af handicap i forbindelse med, at sagsbehandlingstiden for klagers indskrivning på distriktsskolen i den indklagede kommune var for lang.

Det nye eller nuværende skoletilbud er en forringet udgave af det skoletilbud, som klager havde i perioden forud for den hjemviste afgørelse fra indklagede kommune.

Indklagede kommune har besluttet på forhånd, at den finansielle støtte, som klagers distriktsskole ville få for sit BUF-flexprojekt, kun ville række til 8-10 støttetimer om ugen. Støtterammen i det tidligere BUF-flextilbud var 20 støttetimer om ugen.

Det er ikke skolelederen, der selv bestemmer, hvordan skoletilbuddet skal sættes sammen. Kommunen har centraliseret proceduren og lagt nogle ikke-transparente/rigide kriterier om, hvordan de finansielle ressourcer skal bruges.

Et inkluderende skoletilbud er i princippet billigere end et segregerende tilbud. I indklagede kommune er BUF-flexordningen sat til 75 % af prisen på en specialskeleplads. Hvis man kigger på ressourcer i den

finansielle forstand, er det en fordelagtig løsning for kommenen at tilbyde en specialundervisningselev et inklusionsprojekt. Klager kræver ikke fysiske eller lignende omkostningsfulde tilpasninger i skolens indretning, men en anderledes skoledag og en undervisningstilgang, der tager højde for sit handicap.

Støttepersonerne behøver ikke at være højt-specialiserede, og indklagede kommune har forskellige kompetencecentre og kvalificerede fagfolk, der kan yde bistand til skolerne med BUF-flexprojekter.

Indklagede kommune nægter at følge ”ressourcerne-følger-barnet”-princippet, og foretrækker i stedet at ”udsulte” en vis gruppe inklusionsprojekter for børn med større handicap ved at gøre dem uholdbare eller umulige på grund af krav til, hvordan pengene skal bruges.

Indklagede kommune vælger at holde specialundervisningskompetencerne i de segregerede tilbud, eller lover forældrene et større omfang af støttetimer i et segregerende tilbud.

Det segregerende tilbud lægges frem som den eneste løsning, og der tilbydes ikke f.eks. en specialklasse.

Det har taget den indklagede kommune 8 måneder at indskrive klager i et skoletilbud, så afslaget på et rimeligt tilpasset tilbud har været lang tid undervejs.

Klager anmoder om en godtgørelse, som forhåbentlig sender et signal til indklagede kommune og andre kommuner om, at det ikke kan betale sig at trække sagsbehandlingstiden i langdrag og ikke give børn med handicap adgang til undervisning i lange perioder.

Klager var ikke i skole i et år på grund af, at han ikke var skoleindskrevet, selvom Klagenævnet for Specialundervisning havde hjemvist sagen til indklagede kommune, hvor klager burde være vendt tilbage til det oprindelige skoletilbud. Efter klager blev indskrevet på sin distriktsskole, kunne indklagede kommune ikke finde en underviser til at varetage undervisningen af klager.

Indklagede kommunes afgørelse efter hjemvisningen fra Klagenævnet for Specialundervisning burde være en 1:1 genskabelse af tilbuddet inden hjemvisningen. Klager oplever, at indklagede kommune har truffet en beslutning på uklar baggrund om, at skoletilbuddet skal indeholde færre støttetimer end før.

Det er indklagede kommunes intention at lave en bro mellem den hjemviste afgørelse og den fremtidige afgørelse, og indklagede kommune argumenterer for, at et segregerende tilbud var eller ville være et matchende tilbud til klager, taget klagers udfordringer i betragtning. Indklagede kommune er ikke i stand til at forklare indholdet af afgørelsen om at indskrive klager i distriktsskolen, og der er stadig en række modsigende beskeder og forklaringer i deres skrivelse.

Det er klagers klare opfattelse, at på trods af hjemvisningen af den første afgørelse, er indklagede kommune stadig overbevist om, at deres oprindelige vurderinger stadig gælder, og at afgørelsen om hjemvisning fra Klagenævnet for Specialundervisning har givet indklagede kommune opfattelsen af, at klager ikke kan/skal inkluderes i distriktsskolen.

På trods af gentagende skrivelser fra klager, har indklagede kommune nægtet at forholde sig til, at de har lavet en fejl og misfortolket Klagenævnet for Specialundervisnings afgørelse om at hjemvise sagen.

Det er indklagede kommunes vurdering, at klagers undervisning skal varetages af en specialuddannet lærer. Man laver sine egne beregninger af lærernormering og lønsats for at argumentere for, at det vil være en dyr løsning og dermed en ikke-rimelig tilpasning af undervisningen. Det er på forhånd besluttet, at inklusionstilbuddet på den nye distriktsskole vil være anderledes end inklusionstilbuddet på den daværende distriktsskole, og at selvom BUF-flexsatsen til begge skoler vil være den samme, vil beløbet kun række til 8-10 støttetimer om ugen.

Den nuværende støtteperson er ikke specialpædagogisk uddannet eller speciallæreruddannet, men har den rette tilgang og handicapsyn. Indklagede kommune skulle aldrig have blandet sig i skolelederens selvstændige kompetence ved at sige, hvem de skal ansætte, og hvor mange støttetimer BUF-flex rækker til.

Rent principielt burde den slags centralisering af støtteløsninger, som pålægges af Visitationsudvalget i kommunen, ikke eksistere, og desuden er formuleringen i afgørelsen om, at klager kunne få 8 støttetimer i almenskolen og fuld støtte i et segregeret tilbud groft manipulerende.

Klager har aldrig påstået, at det har været indklagede kommunes ønske at få besparelser ved at trække indskrivningen ud. Det er dog faktum, at det har været gratis for indklagede at trække indskrivningen ud så længe de kan, velvidende at prisen er en undskyldning eller beklagelse for den forsinkede procedure.

Det er også faktum, at indklagede kommune har realiseret en besparelse på klagers forældres bekostning, da det er dem, der skulle passe på klager, mens klager ventede på skoleindskrivning. Hvis klager var blevet indskrevet i BUF-flex kort tid efter hjemvisningen fra Klagenævnet for Specialundervisning, ville indklagede kommune til dags dato have brugt flere tusinde kroner.

Den alt for lange sagsbehandling med indskrivningen er en krænkelse af klagers ret til undervisning, og klager skal derfor kompenseres med en godtgørelse.

Klager finder indklagede kommunes udtalelser om, at rimelig individuel tilpasning ikke blot skal give muligheden for at være til stede på skolens matrikel, men have reel nytteværdi for eleven, og at klager i bedste fald kunne opleve en marginal forbedring af sin undervisningssituation i almenskolen, uanset omfanget af støtte, diskriminerende. Klager vil derfor have, at Ligebehandlingsnævnet tager stilling til de konkrete citater og kvalificere dem som diskriminerende.

Indklagede gør gældende, at klager ikke er blevet udsat for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med skoleindskrivningen.

Hvis Ligebehandlingsnævnet vurderer, at klager har været udsat for forskelsbehandling på grund af handicap, er der tale om, at behandlingen er objektivt begrundet i et sagligt formål. Det saglige formål er primært ønsket om, at klager får mulighed for at udvikle sig personligt, fagligt og socialt, og sekundært at klager som minimum ikke udsættes for unødigt belastning i et undervisningstilbud.

På det foreliggende grundlag er det endvidere indklagedes opfattelse, at det vil udgøre en uforholdsmæssig byrde at tilpasse forholdene på en folkeskole således, at klager opnår samme muligheder for deltagelse som andre børn og unge.

Klager har modtaget tilbud om den mest omfattende støtte, som indklagede kan tilbyde, i form af indskrivningen i specialskolen.

Den bevilligede BUF-flexordning er i midler og muligheder identisk med, hvad andre elever med klagers behov og udfordringer vil kunne få tilbudt. Den konkrete tilrettelæggelse af støtten i skoleregi hører under skolelederens selvstændige kompetence.

Det er indklagedes opfattelse, at rimelig, individuel tilpasning i folkeskolen må indebære, at eleven er en del af det faglige og sociale fællesskab, at der sker en faglig progression, og at elevernes trivsel bevares. Derved må en rimelig, individuel tilpasning som minimum sikre, at eleven får mulighed for at deltage på egne præmisser og udvikle sig fagligt, socialt og personligt på sin egen kurve. En rimelig individuel tilpasning skal ikke blot give muligheden for fysisk at være til stede på skolens matrikel, men have en reel nytteværdi for eleven.

Indklagede er ikke enig med klagers forældre i, at klager i tilstrækkelig grad kan støttes af en pædagog-medhjælper. Klager er fagligt langt under 7. klasses-niveau. Det fremgår af målskemaet fra januar 2022, som er udarbejdet af klagers mor, at der arbejdes med, at klager kan bygge figurer i flere etager, kende og skelne farver mv. Klager fremstår med ringe impuls kontrol og manglende evne til at forstå selv simple opgaver.

Indklagede vurderer på foreliggende grundlag ikke, at klager fagligt kunne følge med i undervisningen i folkeskolen, selv med 1:1 støtte. Klager har således behov for at følge sit eget pensum, som både i indhold og niveau vil adskille sig markant fra de øvrige elevers. Ud fra det aktuelle kundskab til klager, skulle denne undervisning ske med en specialuddannet lærer, enten i form af enkeltmandsundervisning eller i små grupper for at undgå, at klager bliver overstimuleret, forstyrret, stresset og i værste fald angst.

Klager er ifølge den fremsendte lægeerklæring i stand til at modtage 3-4 timers undervisning dagligt, hvilket svarer til 26,6 lektioner per uge. Et sådant timeantal udgør en fuldtidsstilling for en lærer, da forberedelsestid også skal indregnes. En fuldtidsansat lærer har sjældent mere end 25 lektioners undervisning per uge, og selv de mest specialiserede undervisningstilbud tilbyder ikke 1:1 normering i den fulde undervisningstid.

En sådan støtte vil muligvis kunne medføre en tilfredsstillende faglig udvikling på klagers egen kurve, men omkostningerne hertil vil dog være markant højere end både prisen for en BUF-flexordning og udgiften til et specialiseret tilbud.

På det foreliggende grundlag er det indklagede kommunes opfattelse, at klager i bedste fald vil kunne opleve en marginal forbedring af sin undervisningssituation i almen skolen, uanset omfanget af støtte. En tilpasning ud over den allerede givne via BUF-flexmidlerne må derfor anses som værende uforholdsmæssig stor.

Om indskrivningen af klager

Det fremgår af afgørelsen om hjemvisning fra Klagenævnet for Specialundervisning, at klagenævnet var enige i indklagedes vurdering af, at klager ikke kunne inkluderes i almenklassen i den daværende

distriktsskole, idet han på trods af massiv støtte ikke deltog i den fælles undervisning eller det sociale fællesskab.

Indklagede har derfor været i dialog med Klagenævnet for Specialundervisning vedrørende kompetencen til skoleplacering under udarbejdelsen af den nye PPV. Indklagede har forstået den mundtlige vejledning fra klagenævnet således, at det ligger inden for indklagedes beslutningskompetence, i samråd med forældrene, at finde en midlertidig løsning på indskrivningen, indtil der træffes en ny afgørelse.

Da det var indklagedes klare vurdering, at klagers behov bedst kunne imødekommes i et specialiseret tilbud, blev klagers forældres holdning vedrørende placeringen af klager i specialskolen afsøgt. Klagers forældre tilkendegav over for indklagede kommune, at klager ikke vil blive afleveret på specialskolen, såfremt der blev truffet afgørelse om at indskrive ham der. Da klager indledningsvist blev indskrevet på specialskolen, blev klager heller ikke afleveret. For at sikre, at klager modtog undervisning og for at udarbejde PPV'en i en retvisende undervisningskontekst, ønskede indklagede i videst muligt omfang at imødekomme skoleplaceringen af klager.

Klagers forældre oplyste til indklagede, at de ønsker, at klager formelt indskrives på distriktsskolen, men at de ikke ville aflevere klager i skolen, før der var enighed om rammen.

Økonomisk udgør den fleksible ordning 75 % af specialskoletaksten, for den kategori og type tilbud, som BUF-flexordningen er et alternativ til, fratrukket den almindelige skoletakst. Taksten er således afhængig af skole, klassetrin og tilbudstype/kategori.

Klagers nuværende distriktsskole modtager samme takst til støtte af klager, som klagers tidligere distriktsskole gjorde i 2020. Klagers forældre blev oplyst om taksten, som klagers distriktsskole ville modtage, og det skønsmæssige omfang af 1:1 støtte, som beløbet ville kunne finansiere.

Det er korrekt, at BUF-flexordningen koster mindre end et specialtilbud. Indklagede kommune anser dog ikke et billigere tilbud som en fordelagtig løsning, hvis ikke eleven trives og udvikler sig i tilbuddet, hvilket var tilfældet på klagers tidligere distriktsskole. Klager var overordnet stagneret og på flere områder regredieret i det inkluderende almenmiljø med støtte. Udfordringerne vedrørende klagers trivsel i folkeskolen formodes at være tiltagende i takt med, at kløften mellem klager og de normalt begavede unge, som han kronologisk er på alder med, vokser.

Det er korrekt, at der er en højere grad af støtte i de specialiserede tilbud, fordi de netop er oprettet og tilrettelagt med det specifikke formål at imødekomme den konkrete målgruppes behov. Allerede klassestørrelsen og normeringen på specialskolen med 8 elever per klasse og en lærer-elevnormering på 1:4 giver mulighed for en markant højere grad af overskuelighed, struktur og ro, end der kan skabes i en typisk folkeskoleklasse med typisk 22-26 elever per lærer. I specialskolen indgår fysioterapeuter, tale/hørelærere og ergoterapeuter i det daglige arbejde med eleverne. Der vil ikke kunne skabes den samme struktur i den almene skole, selv ved at tilføre dem den fulde elevpris for det mest specialiserede og dyre tilbud.

En specialklasse er ikke en mellemløsning mellem folkeskolen og en specialskole. Indklagede har ikke specialklasser, der vurderes at kunne imødekomme klagers behov. Indklagede har tilbudt klagers forældre

at undersøge muligheden for at købe en plads til klager i en specialklasse uden for kommunen, men klagers forældre er ikke vendt tilbage med et konkret ønske.

BUF-flexforløbet ville være det samme, uanset hvilken skole midlerne tildeles. Indklagede kan derfor ikke genkende at have givet forhåndsafslag på rimelig tilpasning.

Indklagede anerkender, at indskrivningsprocessen har været for lang. Det har ikke været på grund af et ønske om besparelser, men at finde den bedst mulige løsning for klager. På distriktsskolen er den gennemsnitlige takst på 49.471 kr. pr. år. På specialskolen er den årlige elevtakst 274.775 kr. Der har på intet tidspunkt været tale om en faktisk eller påregnet besparelse for indklagede kommune, idet et specialskoletilbud er betragteligt dyrere end et folkeskoletilbud.

Den økonomiske ramme for BUF-flexordningen er identisk med rammen på den tidligere distriktsskole. Tilbuddet er ikke identisk med klagers tidligere tilbud, idet skolen og støttepersoner ikke er de samme. Tilbuddet er tilsvarende i sin ramme og økonomi og hvad der ville være blevet tilbudt klager, hvis klagers skolegang på den tidligere distriktsskole var fortsat.

Indklagede anerkender, at klagers forældre ikke har insisteret på en specialuddannet lærer som støtteperson for klager. Støtten klager modtog på den tidligere distriktsskole var ikke tilstrækkelig til at sikre faglig, social og personlig udvikling for klager. Tværtimod sås en stigende grad af mistrivsel og endda regression på flere parametre. Det var indklagede kommunes vurdering, at en specialuddannet støtte vil være nødvendig for at muliggøre udvikling for klager på sigt.

Indklagede kommune har ikke fastsat kriterier eller på anden vis udstukket retningslinjer eller pålagt skolen, hvem der kan ansættes som støtteperson for klager.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven).

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap.

Forbuddet mod forskelsbehandling gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet. Forbuddet gælder dog ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Handicapdiskriminationsloven indebærer ikke en pligt til rimelig tilpasning eller tilgængelighed.

Dog gælder der efter handicapdiskriminationslovens § 9 a, stk. 1, en ret til rimelig individuel tilpasning af ydelser i dagtilbud og i folkeskolen, således at børn og unge kan opnå samme muligheder for deltagelse som andre børn og unge og undgå forskelsbehandling.

Handicapdiskriminationslovens § 9 a blev vedtaget ved lov nr. 2218 af 29. december 2020, og bestemmelsen trådte i kraft den 1. januar 2021.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af dennes handicap behandles ringere, end en anden person bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med handicap ringere end andre personer.

Om handicap

Begrebet ”handicap” i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

Handicapbegrebet inden for arbejdsmarkedet omfatter herefter langvarige begrænsninger som følge af bl.a. fysiske, mentale eller psykiske skader, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre den berørte person i fuldt og effektivt at deltage i arbejdslivet på lige vilkår med andre arbejdstagere. Også funktionsbegrænsninger af denne karakter, som skyldes en helbredelig eller uhelbredelig sygdom, kan være omfattet.

Der henvises bl.a. til EU-Domstolens domme af 11. april 2013 i sagerne C-335/11 og C-337/11 (Ring og Werge), 1. december 2016 i C-395/15 (Daouidi) og 9. marts 2017 i C-406/15 (Milkova) samt Højesterets domme af 22. november 2017 i sagerne 300/2016 og 305/2016 trykt i U2018. 830H og U2018. 853H.

I sager om forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet må nævnet på den baggrund foretage en vurdering af, om en skade eller sygdom konkret har medført sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, at den berørte person er forhindret i at fungere på lige vilkår med andre personer i en tilsvarende livssituation. Ved denne vurdering vil indholdet af fremlagte lægejournaler, kommunale akter, skoleudtalelser mv. indgå.

Klager skal godtgøre, at han på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i lovens forstand.

Klager er diagnosticeret med infantil autisme. Herefter og ud fra sagens øvrige oplysninger vurderer nævnet, at klager har godtgjort, at han har et handicap omfattet af handicapdiskriminationsloven.

Om det inkluderende tilbud

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at der ikke er sket ulovlig forskelsbehandling.

Det følger af handicapdiskriminationslovens forarbejder, at vurderingen af lovens anvendelsesområde skal tage udgangspunkt i begrebet handicap i forskelsbehandlingsloven (lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv.).

Klager har gjort gældende, at indklagede ikke har stillet et inkluderende skoletilbud rådighed, da det ikke har været en mulighed for klager at indgå i almenklassen på sin distriktsskole med en BUF-flexordning og en støtteperson.

Indklagede har oplyst, at det var deres vurdering, at klager ikke trivedes i sin distriktsskole, og at klagers tilpasningsforanstaltninger alene kunne tilgodeses i et specialtilbud. Indklagede har desuden indskrevet klager i klagers distriktsskole, imens den ny PPV skulle udarbejdes, og har i vidt omfang inddraget klagers forældres ønsker i forhold til, hvilken skole klager midlertidigt skulle indskrives på.

Det er på denne baggrund og ud fra sagens øvrige oplysninger nævnets vurdering, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at han er blevet behandlet ringere end andre.

Klager får derfor ikke medhold i denne del af klagen.

Om sagsbehandlingstiden

Klager har desuden gjort gældende, at der har været en for lang sagsbehandlingstid i forbindelse med klagers indskrivning på distriktsskolen.

Indklagede har oplyst, at klagers forældre havde tilkendegivet, at såfremt der blev truffet afgørelse om at indskrive klager i specialskolen, ville klager ikke blive afleveret på skolen. Klagers forældre tilkendegav desuden over for indklagede, at klager ikke ville blive afleveret på distriktsskolen, før der var enighed om rammen for undervisningstilbuddet. Efter indklagede blev opmærksomme på, at klager ikke var indskrevet i distriktsskolen, blev der den 17. december 2021 truffet afgørelse om at indskrive klager.

Den indklagede kommune har erkendt, at indskrivningsprocessen har taget for lang tid.

Det er nævnets vurdering, at klager ikke har påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at han er blevet behandlet ringere end andre i relation til sagsbehandlingstiden.

Klager får derfor heller ikke medhold i denne del af klagen.

Andet

Ligebehandlingsnævnet bemærker, at der ikke i øvrigt er oplysninger i sagen, herunder indklagedes vurderinger og beskrivelser af klager, der giver anledning til at formode, at klager af indklagede er blevet udsat for forskelsbehandling.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 6, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1, om klagebehandling

Handicapdiskriminationsloven

- § 2, om lovens anvendelsesområde
- § 3, om lovens anvendelsesområde
- § 5, stk. 1-3, om forbud mod forskelsbehandling
- § 9a, om rimelig individuel tilpasning
- § 10, om delt bevisbyrde